

Provinciebestuur citeert eenzijdig uit SEO-rapportage Schiphol: klimaateffecten en alternatieven niet meegenomen.

Geachte Commissieleden,

Onlangs bracht de provincie Noord-Holland een persbericht uit met als titel “Concurrentiepositie Schiphol onder druk”. Dit naar aanleiding van een onderzoek van de Stichting Economisch Onderzoek (SEO) getiteld “Economische Effecten Schiphol”. De eerste zin van het persbericht luidde “Als er niets verandert aan de groei en druk op Schiphol, wordt vliegen vanaf Schiphol duurder”. Op basis van het maximum aantal vliegbewegingen van 500.000 per jaar concludeerde de provincie tevens: “Dit is slecht voor het vestigingsklimaat en zet de concurrentiepositie van Schiphol en de regio onder druk”.

Eenzijdige weergave onderzoeksresultaten

In werkelijkheid is de rapportage een stuk voorzichtiger over deze effecten. In de samenvatting (p. ii) is te lezen dat op termijn het vestigingsklimaat in de regio **kan** verslechteren, en dat de concurrentiepositie van de ‘hub carrier’ (KLM)- *op langere termijn zou kunnen* verslechteren. Echter zonder becijfering, terwijl andere economische effecten in het rapport wel becijferd worden.

In het persbericht wordt voor de economische betekenis van de luchthaven een getal van 164.000 werkzame personen genoemd, en een toegevoegde waarde van € 12 miljard. Dit terwijl de SEO-rapportage (p. 6, Tabel 2.1) refereert aan 114.000 banen en 9 miljard toegevoegde waarde. Getallen die dan weer wel genoemd worden in de GS brief aan Provinciale Staten.

In het SEO-rapport staat ook duidelijk aangegeven dat een maximum aan het aantal vluchten de positie van een luchthaven juist kan versterken. Een maximum betekent namelijk dat vliegmaatschappijen hun routes gaan optimaliseren (figuur 3.5, blz. 28). Met als gevolg dat ze zoveel mogelijk vliegen op bestemmingen die zorgen voor volle vliegtuigen met passagiers die bereid zijn meer te betalen: “frequentiegroei vindt plaats op bestaande ‘high-yield’ bestemmingen, ten koste van bestemmingen met een ‘yield’ (p. 40). Daarmee blijft het zakelijk segment, en daarmee het belang van de luchthaven voor het vestigingsklimaat, in stand. In het onderzoek staat duidelijk dat een luchthaven als Heathrow deze strategie met succes toepast (p. 41).

Dit is exact de “selectieve ontwikkeling” strategie waarvan het provincie bestuur, ook weer in de begeleidende brief aan PS, altijd hoog opgeeft. Het lijkt erop dat het provinciebestuur met twee monden spreekt.¹

Burgers in Noord-Holland hebben recent in een door de provincie uitgevoerde enquête (Verkenning omgevingsvisie, 2017) aangegeven dat ze een gezonde leefomgeving zien als de allerhoogste prioriteit voor de provincie. De groei van de luchthaven Schiphol wordt als allerlaagste prioriteit genoemd. In dat licht verwachten burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties dat de provincie naar hen luistert en onderzoeksresultaten op genuanceerde wijze naar buiten brengt. De Natuur- en milieufederatie Noord-Holland roept het provinciebestuur dan ook op nu werkelijk op selectieve ontwikkeling in te zetten, en het maximum van 500.000 vluchten te handhaven.

¹ https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2017/Februari_2017/Gezonde_leefomgeving_het_belangrijkst_voor_Noord_Hollanders/Gezonde_leefomgeving_het_belangrijkst_voor_Noord_Hollanders%3AT4ReAnCJR1a2kGWqUzh9VA.pdf

Onderzoek alternatieven voor vliegen serieus

Even eenzijdig is de keuze om alleen de economische effecten op de luchthaven te onderzoeken, maar niet de klimaateffecten en ook geen onderzoek in te stellen naar alternatieven voor vliegen. De werkgroep toekomst luchtvaart (WLT), en onlangs de gepromoveerde deskundige Paul Peeters (o.a. uitzending Buitenhof TV van 19 november jl.) wijzen erop dat verdere groei van de luchtvaart onvermijdelijk in scherp conflict komt met de doelstellingen die Nederland nastreeft voor het terugbrengen van broeikasgas emissies, als uitvoering van het Parijs-akkoord om de mondiale temperatuur stijging tot 1,5 of 2 graden te beperken. De natuur- en milieufederatie Noord-Holland roept de provincie op om serieus nieuw onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om Europese vluchten te vervangen door hogesnelheidstreinen en innovatieve busverbindingen. Schiphol topman Nijhuis riep hiertoe op in zijn nieuwjaarstoespraak en ook KLM-CEO Pieter Elbers gaf aan dat hij korte vluchten graag zou schrappen als de alternatieven per trein verbeterd zouden worden.

Met vriendelijke groet,

Sijas Akkerman

Directeur natuur- en milieufederatie Noord-Holland

Versneller van duurzaamheid

Kleine Tocht 4, 1507 CB Zaandam

075-6351598

Informatie over de MNH is te vinden op www.mnh.nl